

INTERVIEW

Het VN-Verbindingskantoor voor vrede en veiligheid in Brussel: Samenwerken voor vrede en veiligheid

Brussel, 29 mei 2017.

In het kader van een zitting van de ambassadeurs van het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) van de Europese Unie met de VN-Veiligheidsraad, volgende maand in New York, sprak UNRIC met Rory Keane, het hoofd van het VN-Verbindingskantoor voor vrede en veiligheid (United Nations Liaison Office for Peace and Security) in Brussel, om te bespreken hoe de Verenigde Naties en de VN-vredesmissies voordeel kunnen halen uit de wereldwijde inspanningen van de EU.

“Conflicten zijn steeds complexer en steeds meer geregionaliseerd. We moeten eendrachtig zijn en samenwerken om ze op te lossen”, zegt Rory Keane (afbeelding boven), hoofd van het VN-Verbindingskantoor voor vrede en veiligheid in Brussel.

UNRIC: Kan u toelichten wat de rol van uw verbindingkantoor is en waarom het werd opgericht?

Rory Keane: *Het VN-Verbindingskantoor voor vrede en veiligheid in Brussel werd opgericht om ervoor te zorgen dat de VN en de EU over de hele wereld in partnerschap werken om conflicten te vermijden en om vrede te handhaven en te versterken. Dit doen we via de formeel geïnstitutionaliseerde kanalen, zoals de zitting van de PVC-ambassadeurs met de VN-Veiligheidsraad volgende maand, maar ons kantoor staat ook dagelijks in direct contact met de EU, in het bijzonder met de Europese Dienst voor Extern Optreden (EEAS), omtrent deze thema's.*

Je ziet dat in de hedendaagse wereld conflicten steeds complexer en steeds meer geregionaliseerd zijn. We moeten eendrachtig zijn en samenwerken om ze op te lossen. Uiteindelijk maakt het opbouwen van partnerschappen, zoals beschreven in hoofdstuk 8 (VIII) van het Handvest van de Verenigde Naties, de VN sterker en effectiever. Onze job hier in Brussel is om een partnerschap op te bouwen met de EU. Door het feit dat we in Brussel gevestigd zijn, kunnen we tevens samenwerken met de NAVO, die andere grote, internationale speler in Brussel, zodat we kunnen genieten van hun deskundigheid en technische expertise aangaande een brede reeks van onderwerpen, waaronder de ontminningstechnologie en de expertise inzake medische ondersteuning.

UNRIC: Waarom is een partnerschap met de EU inzake vrede en veiligheid zo belangrijk voor de VN?

Rory Keane: Hier bij de VN zeggen we altijd dat de EU een "natuurlijke partner" is op gebied van vrede en veiligheid. Tegelijkertijd beschikken de VN en de EU over een verschillend, maar wederzijds versterkend instrumentarium. Laat me een voorbeeld geven. In 2013 was de Centraal-Afrikaanse Republiek verstrikt in een zich uitbreidend sektarisch conflict. Het resultaat: grootschalig geweld en instabiliteit, alsook burgers die hun huizen ontvluchtten. Deze situatie vroeg bijgevolg om dringende actie. De VN gaf de EU toestemming om soldaten in te zetten om geweld in de hoofdstad te voorkomen en om gedurende 9 maanden toegang te verlenen tot humanitaire steun. De aanwezigheid maakte dat de VN een grootschalige vredesmissie op poten kon zetten, genaamd MINUSCA. Dit is het bewijs dat het strategische partnerschap tussen de VN en de EU zeer waardevol is: met een snel inzetbare "overbruggingsmissie" kon de EU in grote mate bijdragen tot het werk van de VN. Ons verbindingskantoor speelde een belangrijke rol in het verbinden van de belangrijkste actoren die nodig waren om dit te verwezenlijken.

Daarnaast is de EU een belangrijke partner van de VN op financieel vlak. In november vorig jaar organiseerde de EU bijvoorbeeld een donorconferentie in Brussel waar meer dan 2,2 miljoen dollar verzameld werd voor het nationale plan voor herstel en vredesopbouw in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Zulke conferenties zijn cruciaal voor het herstel van het land.

UNRIC: Hoe kan de EU de VN-vredesmacht bijstaan?

Rory Keane: De EU vult de VN aan door hun missies vaak in dezelfde landen als de VN-vredesmissies in te zetten. Het personeel van de EU is meestal opgeleid en uitgerust om heel specifieke jobs te doen, zoals het opleiden van hoge militaire officieren, of om het werk van de douaneambtenaren en politie in een land te ondersteunen. De EU biedt ook financiële steun aan de Afrikaanse Unie bij belangrijke vredesoperaties, zoals deze in Somalië.

De realiteit is dat de groei van conflicten wereldwijd betekent dat we VN-vredesoperaties nog nooit zo hard nodig hadden als vandaag, en dat Europese steun hierbij meer dan waardevol is. Vredesoperaties zijn een mondiaal goed. Ze verlagen de graad van geweld, verkorten de duur van conflicten en voorkomen dat deze conflicten zich verder verspreiden. Met minder dan 0,5% van de militaire uitgaven wereldwijd kunnen we stellen dat de vredeshandhaving van de VN waar voor zijn geld biedt.

Hierbij kunnen ook de EU en de Europese lidstaten een cruciale rol spelen. De taak van ons verbindingskantoor ligt daarom in het ondersteunen van het VN-hoofdkwartier bij het verkrijgen van meer systematische bijdragen door de EU en haar lidstaten. De Europeanen kunnen zowel met troepen als met cruciale faciliterende factoren, zoals helikopters en veldhospitalen, bijdragen. Vandaag zien we een belangrijke stijging in de Europese bijdragen aan VN-missies, zoals in het geval van MINUSMA in Mali.

UNRIC: De nieuwe Secretaris-Generaal van de VN, António Guterres, heeft van conflictpreventie een prioriteit gemaakt. Wat betekent dit voor het partnerschap tussen de VN en de EU op het vlak van vrede en veiligheid?

Rory Keane: *Conflictpreventie is ontzettend belangrijk. Het kan levens redden en de vicieuze cirkel van geweld doorbreken die vernielende effecten heeft op volledige maatschappijen en economieën. Conflictpreventie krijgt echter zelden de aandacht en financiering die het verdient. Dit komt doordat er weinig nieuws te rapen valt bij een conflict dat werd voorkomen; je zal niet vaak horen over een oorlog die niet heeft plaatsgevonden.*

De Secretaris-Generaal heeft zich er persoonlijk toe verbonden om de diplomatieke inspanningen voor vredeshandhaving te verdubbelen en de escalatie van conflicten te voorkomen. Hiervoor is de EU een enorm belangrijke partner. De EU heeft herhaaldelijk haar diplomatieke waarde bewezen, onder meer bij het faciliteren van de gesprekken tussen Belgrado en Pristina en tijdens de gesprekken met Iran over hun nucleair programma. Daarnaast helpt de EU ook bij de preventie van gewelddadige conflicten door haar ontwikkelings- en mensenrechtenbeleid.

Aangezien de VN de inspanningen leidt om de vrede in landen zoals Syrië en Libië terug te brengen, en geweld voorkomt in verschillende landen wereldwijd, is het belangrijk dat ons verbindingskantoor ervoor zorgt dat de EU en de VN hun werk coördineren en elkaar aanvullen. We moeten erop toezien dat het geheel van de inspanningen rond conflictpreventie meer is dan de som van de delen.
